

VONATANYAG SZOLGÁLAT.

BARCZA JENŐ hadnagy

Vonatanyag és lófelszerelés karbantartása, kezelése és tárolása a nyári kihelyezés alatt

A G—56 a) és b) anyagnyilvántartási utasítás VI. Fejezetének ismertetéséhez néhány gyakorlati példát szeretnék adni, melyet a vonatanyag-szolgálatvezető és a vonatanyagot használó beosztottak hasznosíthatnak a nyári kihelyezés alatt.

A)

Általában :

A vonatanyag és lófelszerelés karbantartásához szükséges karbantartó anyagot (bőrpuhító olaj, karbolineum, kocsikenőcs, nyeregszappan) még az elindulás előtt az állandó elhelyezési körletben biztosítsuk.

A karbantartó anyagok elindulás előtti biztosítása kettős célt szolgál :

1. a kihelyezés területén nem minden esetben találjuk meg azokat a szükséges anyagokat, melyek a ránkbízott anyag jókarbantartásához feltétlenül szükségesek.

2. A kihelyezési területekre való megérkezés első pillanatában olyan követelmények elé vagyunk állítva, melyek nem teszék lehetővé a karbantartó anyagok helyszínen való biztosítását, illetve a karbantartó anyagok azonnali felhasználását követelik.

A karbantartó anyagokból bizonyos készlet tárolása tehát még a kihelyezésre elindulás előtt feltétlenül biztosítandó.

Hasonló készletet kell tárolni a lófelszerelés kieg. cikkeiből. Lovaink a kihelyezési idő alatt abrakostarisznyából zabolnak. Az abrakostarisznya rostaszerű kenderzsineg szövethől készül. A zaboló ló nyálával átitatódva kemény, törékeny lesz. A zabolás alatt a lovak mohón belekápznak a zabba és metsző fogakkal az abrakostarisznya oldalát kiharapják. A kezdetben kis lyukat — nagyon helytelenül — a hajtók összedrótozzák, hogy a lovaikat a már javításra szoruló abrakostarisznyából is tudják etetni.

Az összedrótozott abrakostarisznyában a lovak könnyen megsérthetik szájukat. Ha azonban a kihelyezésre való indulás előtt kellő mennyiségben biztosítottunk abrakostarisznyákat, a javításra szoruló abrakostarisznyákat könnyen pótolhatjuk a javítás tartama alatt.

A kenderkötőfék a kihelyezések alatt állandó használatban van. A kenderkötőfék szára kidörzsölődik, elvékonyodik, elszakad. Szakadozott, kötözött kötőfékekkel jó erőben lévő lovainkat nem tudjuk fékentartani. Ezért a kihelyezés területére való megérkezés után rövid idővel már szükséges néhány kenderkötőfék javításról gondoskodni és a javításra leadott kötőfékeket a magunkkal hozott készletből pótolhatjuk.

A kenderkötőfék nagyfokú elhasználódását úgy is megakadályozhatjuk, hogy az állandó elhelyezési körletünkben a bőr istálló-kötőféket láncsal és golyóval magunkkal visszük. Hogy a bőr istálló-kötőféket a kihelyezés időtartama alatt használhassuk, táborszerű lóállásainkat úgy kell elkészíteni, hogy egy lóálláson belül két vaskarika beszerelhető legyen, mely vaskarikákban a bőr istálló-kötőfék láncos része szabadon mozoghat, a ló mozgását követve.

Részleteiben :

A kihelyezéssel járó fokozott igénybevétel elsősorban a járművekre vonatkozik. Szükséges tehát, hogy elsősorban a járművek karbantartására fordítsunk különös gondot. A használatban lévő járműveket használat közben úgy óvhatjuk meg legjobban, hogy a hajtó minden adott lehetőséget kihasználjon járműve kímélésére. Annak ellenére, hogy az országos járművet műszaki felépítése igen nehezen járható terepre, mostoha útviszonyok mellett is alkalmassá teszi a szállításra, mégsem engedhetők meg, hogy útrövidítés, rövidebb idő alatt körletbeérés céljából a járművekkel árkon-bokron, hegyen-völgyön közlekedjék.

A járműkimelés ott kezdődik, mikor a hajtó az adott körülményekhez képest mindig a legjobb részén hajt az útnak, illetve terepen hajtásnál a gödröket, bukkanókat, köveket, tuskókat kikerüli. A megterheléssel járművel egy-egy gödörbe huppanás azonnali nyújtótörést, de legalább repedést okoz. Meredek utakon, éles kanyarokban gyakori a löcstörés az elővigyázat elmulasztásakor.

A napi foglalkozás befejeztével soha nem szabad elmulasztani a jármű karbantartását. A menet alatt a kocsira rakódott port, piszkot le kell mosni, tengelyeket megkenni és a rudat az ojműből kivéve, vagy alátámasztva, árnyékos helyen, a járműveket kiigazítva kell tárolni.

A járművek telephelye tükrözze vissza az alosztály fegyelmét, politikai öntudatát. A telephelyen mutatkozó rend alapja a harcckészégnek, mert össze-vissza hagyott járművek, illetve azok alkatrészei gátolják az alosztály menetkészségének gyors elérését.

A taligákat a napi használatban ugyanúgy óvjuk, mint a járműveket. Karbantartásuknál bő vízzel kell a sártól és piszoktól lemosni és lemosás után szárazra törölni. Petróleummal, olajjal, vagy firnisszel nem szabad ledörzsölni, mert az olajfesték óvó ereje csökken.

A taliga kereke fémagyú, ezért golyóscsapágyzsírral kell megkenni, kocsikenőcsöt csak szükség esetén használnak.

A szerszámzatnak

Feltétlenül biztosítanunk kell egy fedett helyiséget. Ezt a táborban található eszközökkel kell előteremteni. A tetejére azonban kátránypapírt tegyünk, mert néhány napos eső a bőr-részeket erősen megrongálja. A nyerges helyét úgy válasszuk meg, hogy a lovak elhelyezési körletétől ne legyen távol és könnyen örizhető legyen. A nyerges helyén található fákat oly nagy területen, hogy az alosztály szerszámzata benne elférjen, kerítsük körül. A körülkerítés vékony faágakkal, vesszőkkel esetleg fonással történjék.

A körülkerített rész tetejére tett lombátor csak a tűző naptól óvja a szerszámokat. Ezért kell vízhatlan impregnált anyaggal befedni.

A szerszámok belső részén elhelyezett kampószegek és bakok a szerszámzat tárolására szolgálnak. A szerszámok bejárata sose legyen széllel szembe, mert a szél kitisztított és olajjal bekent szerszámra igen sok port visz a nyergesbe, esős időben az esőt bevágja.

A lószerszám a kihelyezés alatt, az erős igénybevétel mellett az időjárás viszonyosságainak is nagy mértékben ki van téve. A bőrrészek, a textilanyagok, a fémrészek az időjárás viszonyosságait a kellő karbantartás nélkül nehezen bírják. Leggyakoribb eset a nyári kihelyezésen a tűző nap, mely kiszárítja a bőrt. Száradás következtében a bőr rugalmasságából veszít, törekeny lesz. Fokozott zsírozással akadályozzuk meg a bőr teljes kiszáradását.

Károsan befolyásolja az anyag használhatósági fokát a nyári zápor, de még inkább a napokig tartó esős időszak, illetve a páradús hűvös éjszaka. A megázott szerszámot a hozzátartozó pokróccal, vászonból készült kieg. cikkeivel együtt először teljesen meg kell szárítanunk.

A szárítás száraz, hűvös helyen történjék. A pokrócokat, ponyvákat, zsákokat terítsük rá a bokrokra, de ne a legtűzőbb napon a déli órákban.

Az anyag teljes megszáradása után tisztítsuk meg sártól, piszoktól és a bőr részeket bőrpuhító olajjal kenjük be. A pokrócokat kikefélést után összehajtogatva tárolhatjuk.

A ponyvát ne hajtogassuk, mert a hajtásokon törnek az impregnált rész, elkopik és a hajtogatás helyén beázik.

A vasrészeket orsó vagy gépolajjal olajozzuk be vékonyan, hogy azon rozsdafoltok ne keletkezzenek.

Főzőeszközök.

A mozgókonyha karbantartását négy részre osztjuk:

a) menet előtt a kerekek golyóscsapágyzsírral való megkenése,

b) menet után por, piszok, sár letörlése, lemosása olajjal, — vagy finnysszel való bekenés.

c) főzés után ételmaradéktól, odatapadt zsírtól a katlanok külső részeire tapadó koromtól tisztítsuk meg. A mozdony hűszekrényét, katlanait minden esetben még vízzel mossuk le. A napi főzés befejezése után a kitisztított mozgókonyha hűszekrényét, katlanainak összes nyílását zárjuk le.

d) elhelyezésben a mozgókonyha helye mindig tető alatt legyen. A mozgókonyha teljes egészében fémből készült, ezért az eső, a harmat és a páradús levegő nagyfokú rozsdásodást okoz.

A főzőüst és a főzőláda katlanainak karbantartása a mozgókonyha katlanaihoz hasonlóan történjék.

A főzőeszközök tisztításánál gyakran használt fahamuval óvatosan kell bánni. A katlanok belső oldalát a fahamuval könnyen

felsérthetjük és az így keletkezett mélyedésekbe piszok kerül. Tisztálanságoktól nehezen tudjuk megtisztítani.

A hamut alumínium edényeknél használni nem szabad, mert a hamu víz jelenlétében erős lúgos vegyületet ad, mely az alumínium anyagát támadja meg.

A főzőeszközökön található szíjazatot bőrpuhító olajjal ápoljuk, a szerszámokhoz hasonlóan.

A fenti néhány sor az említett szabályzatból emlékeztetőt ad az anyagkezelő számára.

Felmerülhet még az a kérdés, hogy ez egyes anyagcikkekre vonatkozó anyagkarbantartást mikor, hogyan, ki fogja a kihelyezés alatt végrehajtani és ellenőrizni.

A napirendben az egész tábor életét percről-percre beosztó időbeosztás szabályozza, mely kell hogy lehetőséget adjon minden kivonulás befejezése után a használt anyagok karbanhelyezésére.

A tapasztalat szerint napi 30 perc elegendő arra, hogy az egyes anyagokon a naponta szükséges karbantartást elvégezzük.

Messzemenően ki kell használni a kiképzési időn belül beállított anyagkarbantartási időt. Az anyagkarbantartás tökéletes megszervezését az anyagnem-felelős — szolgálati ág vezetője — kell hogy végezze.

Tudatosítani kell minden bajtárssal, hogy az anyag kezelése, dolgozó népiünknek áldozatos munkájából szerzett — a látszatnál nagyobb értékű anyag kezelése mily nagyjelentőségű.

Tudnia kell, hogy a rábizott anyagért, annak karbantartásáért elsősorban ő felelős. Felelős előjáróin keresztül az egész dolgozó népnek.

A vonatanyagszolgálat vezetője álljon sziklászilárdan hivatása magaslatán és teremtsen meg a kihelyezés alatt is azt a szilárd anyagi fegyelmet, mely szükséges ahhoz, hogy a közelmúltban kiadott vonatanyag és lófelszerelés értékesökkenés nélkül, minél hosszabb ideig biztosítsa a csapat mozgékonyágát, harc készségét.

Nehézségei áthidalására támaszkodjon a Pártra és politikailag támassza alá a karbantartás szükségességét. A sorozatos hiányosságoknál lássa meg az ellenség kezét, mely arra törekszik, hogy az értékes felszerelésünkben időelőtti súlyos rongálódásokat okozzon.

Nevelje beosztottjait a dicsőséges Vörös Hadsereg harcosainak példája nyomán, hogy feladatának 100%-os ellátásával építse a szocializmust és erősítse annak megvédőjét, néphadseregünket.